C/2023/100

2023.10.6.

A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE

Az egyablakos európai tengerügyi ügyintézési környezet többéves végrehajtási tervének 2023. évi aktualizálása

(C/2023/100)

1. *Háttér*

Az európai egyablakos tengerügyi ügyintézési környezetről (EMSWe) szóló rendelet ([1]) a nemzeti egyablakos tengerügyi ügyintézési rendszerek (MNSW) ([2]) meglévő hálózatára építve közös, interoperábilis környezetet hoz létre a hajók által a kikötői megállások során a kikötőknek történő adatszolgáltatáshoz.

A szóban forgó rendelet felhatalmazza a Bizottságot, hogy határozzon meg egy minden nyilatkozattételi kötelezettségre kiterjedő szabványosított adatsort, valamint fejlesszen ki és tartson karban közös interfészeket és szolgáltatásokat a nemzeti egyablakos tengerügyi ügyintézési rendszerek számára. A rendeletet 2025. augusztus 15-től kell alkalmazni.

Az EMSWe-rendelet 19. cikke előírja a Bizottság számára, hogy a tagállami szakértőkkel folytatott megfelelő konzultációt követően fogadjon el egy többéves végrehajtási tervet (MIP), és azt évente vizsgálja felül.

A többéves végrehajtási terv célja a rendelet időben történő végrehajtásának elősegítése, valamint az EMSWe közös harmonizált elemeinek a bevezetésére, karbantartására és aktualizálására vonatkozó minőség-ellenőrzési mechanizmusok és eljárások biztosítása. E dokumentum első változatát ([3]) 2021-ben dolgozták ki és fogadták el.

2. *Az EMSWe információtechnológiai architektúrája*

Az EMSWe a nemzeti egyablakos tengerügyi ügyintézési rendszerek hálózatán alapuló decentralizált környezet. Ezek mindegyike egy harmonizált nyilatkozattételi interfészmodult (RIM) biztosít a rendszerek közötti kommunikációhoz, és egy grafikus felhasználói felületet (GUI) a felhasználók közötti kommunikációhoz.

A környezetet olyan közös szolgáltatások egészítik ki, mint az EMSWe felhasználói regisztrációs és hozzáférés-kezelő rendszere (URAM), közös adatbázisok és egy egységes címkiosztó szolgáltatás (CAS).

([1]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/1239 rendelete (2019. június 20.) az európai egyablakos tengerügyi ügyintézési környezet létrehozásáról és a 2010/65/EU irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 198., 2019.7.25., 64. o.).
([2]) Az (EU) 2019/1239 rendelet 2. cikkének 3. pontja.
([3]) A Bizottság közleménye (2021/C 299/03).

Az EMSWe magas szintű architektúrája egy nemzeti egyablakos tengerügyi ügyintézési rendszer esetében

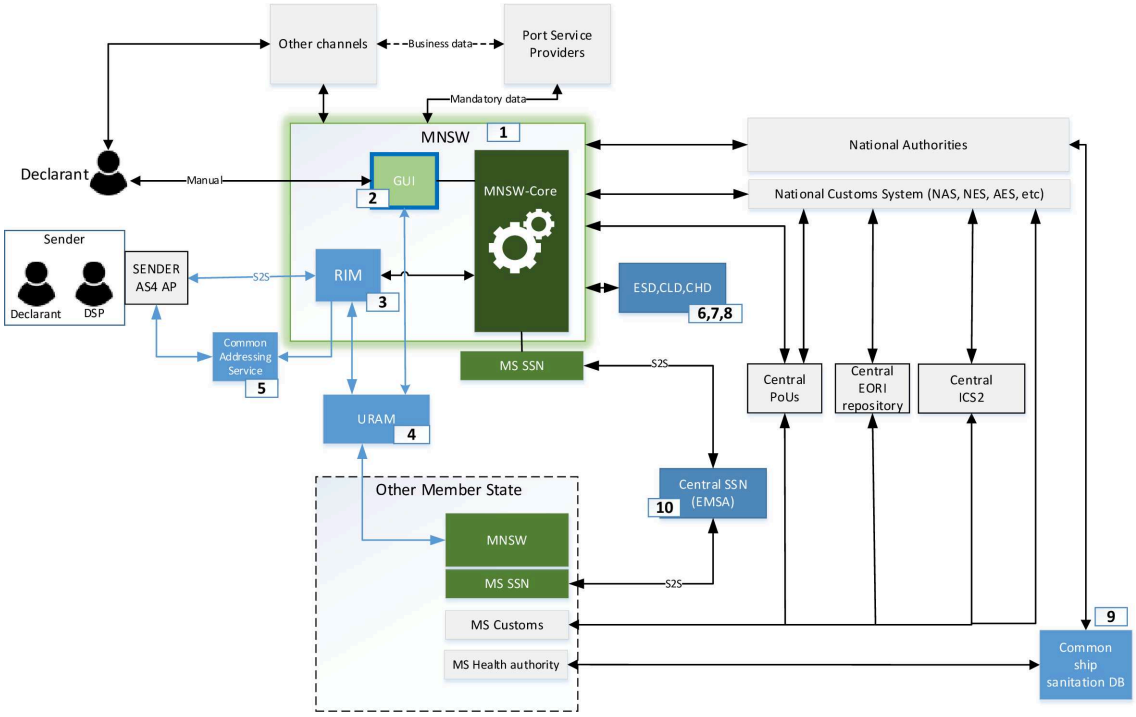

A fenti ábra az EMSWe magas szintű architektúráját mutatja egy tagállam szemszögéből, beleértve a nemzeti egyablakos tengerügyi ügyintézési rendszernek a nyilatkozattevőkkel, az adatszolgáltatókkal és a tagállami hatóságok rendszereivel való interakcióit.

Az architektúra alkotóelemei a következők:

Elem	Leírás	Cikkek
1	Nemzeti egyablakos tengerügyi ügyintézési rendszer (MNSW)	2. cikk 3. pont
2	Grafikus felhasználói felület (GUI)	2. cikk 9. pont, 6. cikk (4) bekezdés
3	Harmonizált nyilatkozattételi interfészmodul (RIM)	2. cikk 4. pont, 6. cikk (1) bekezdés
4	Az EMSWe felhasználói regisztrációs és hozzáférés-kezelő rendszere (URAM)	12. cikk (1), (2), (3) bekezdés
5	Egységes címkiosztó szolgáltatás (CAS)	2. cikk 10. pont
6	EMSWe-hajóadatbázis (ESD)	14. cikk
7	Közös helynévadatbázis (CLD)	15. cikk
8	Veszélyes anyagok közös adatbázisa (CHD)	16. cikk
9	Közös hajóhigiéniai adatbázis (SSD)	17. cikk
10	SafeSeaNet (nemzeti SSN- és központi SSN-rendszer)	8. cikk (4) bekezdés

3. ***A másodlagos jog elfogadása***

Az EMSWe-rendelet által ráruházott hatáskörökkel összhangban a Bizottság elfogadta az **(EU) 2023/205** ([4]) **felhatalmazáson alapuló rendeletet**, amely:

– módosítja a EMSWe rendelet mellékletét, amely felsorolja az uniós, a nemzetközi és a nemzeti jogszabályok szerinti nyilatkozattételi kötelezettségeket;

– kiegészíti a EMSWe rendeletet az EMSWe-adatkészlet létrehozásával, amely több mint 1 100, a nyilatkozattételi kötelezettségekből eredő adatelemet tartalmaz.

Más felhatalmazáson alapuló jogi aktusok 2024-ben (a EMSWe rendelet alkalmazásának kezdőnapja előtt) várhatók, ezzel egyidejűleg a mellékletet és/vagy az adatkészletet is módosítani fogják.

Az EMSWe-rendelet végrehajtási hatásköröket ruház a Bizottságra, hogy meghatározza a nemzeti egyablakos tengerügyi ügyintézési rendszerek harmonizált elemeire és az EMSWe hatókörébe tartozó közös szolgáltatásokra vonatkozó előírásokat. E célból a Bizottság elfogadta az **(EU) 2023/204** ([5]) **végrehajtási rendeletet**, amely tartalmazza a nemzeti egyablakos tengerügyi ügyintézési rendszerek harmonizált szempontjaira, valamint az EMSWe hatálya alá tartozó három közös adatbázisra vonatkozó előírások és szabályok első csoportját. 2023-ban és 2024-ben további **végrehajtási jogi aktusok** ([6]) elfogadására kerül sor, amelyek bővítik majd az előírásokat.

A nyilatkozattételi interfészmodulra vonatkozó előírások kiegészítése érdekében a Bizottság a tagállamokkal szoros együttműködésben és az Európai Tengerészeti Biztonsági Ügynökség (EMSA) közreműködésével kidolgoz egy **üzenet-végrehajtási útmutatót (MIG)**, amely leírja a nyilatkozattevők és a nemzeti egyablakos tengerügyi ügyintézési rendszerek között a nyilatkozattételi interfész modulon keresztül zajló üzenetváltásokat. Ez magában foglalja a hatóságok által az alaki követelmények benyújtását követően kiadott visszaigazolásokra és határozatokra vonatkozó válaszüzeneteket is. **A MIG első stabil változata várhatóan 2023 végéig készül el.**

Az EMSWe-rendelet 8. cikke végrehajtási hatáskörökkel is felruházza a Bizottságot annak érdekében, hogy összeállítsa azon releváns információk jegyzékét, amelyeket későbbi kikötői megállások alkalmával újra felhasználnak és rendelkezésre bocsátanak. Ezen adatok meghatározását követően a SafeSeaNet, annak adatcsere-mechanizmusai és interfészei – beleértve a szükséges biztonsági intézkedéseket is – a vonatkozó dokumentációval együtt aktualizálhatók ([7]).

4. ***Az érdekelt felekkel folytatott konzultációs stratégia***

A Bizottságnak az előkészítő munka során megfelelő konzultációkat kell folytatnia a jogalkotás minőségének javításáról szóló, 2016. április 13-i intézményközi megállapodásban foglalt elvekkel összhangban. A másodlagos jog előkészítésekor a Bizottságnak biztosítania kell, hogy a tagállami szakértőkkel és az üzleti világ képviselőivel átlátható módon és időben konzultáljanak.

A másodlagos jog előkészítése, valamint a koherens és átlátható informatikai fejlesztések biztosítása érdekében a Bizottság konzultálni fog a tagállami szakértőkkel (az EMSWe nemzeti koordinátoraival és meghívott szakértőikkel). Mivel az EMSWe-rendelet hatálya számos behozatali és kiviteli vámalakiságra kiterjed, szükség esetén a Bizottság konzultál az érintett vámügyi szakértői csoportokkal, például az Elektronikus Vámrendszer Koordinációs Csoporttal és/vagy a(z Adóügyi és Vámuniós Főigazgatóság által irányított) Vámügyi Üzleti Csoporttal. E célból közös ülések szervezhetők a vámügyi szakértői csoportokkal.

([4]) A Bizottság (EU) 2023/205 felhatalmazáson alapuló rendelete (2022. november 7.) az (EU) 2019/1239 európai parlamenti és tanácsi rendeletnek az európai egyablakos tengerügyi ügyintézési környezethez kapcsolódó adatkészlet létrehozása és a melléklet módosítása tekintetében való kiegészítéséről (HL L 33., 2023.2.3., 24. o.).

([5]) A Bizottság (EU) 2023/204 végrehajtási rendelete (2022. október 28.) az európai egyablakos tengerügyi ügyintézési környezetre vonatkozó műszaki előírásoknak, szabványoknak és eljárásoknak az (EU) 2019/1239 európai parlamenti és tanácsi rendelet alapján történő meghatározásáról (HL L 33., 2023.2.3., 1. o.).

([6]) Az EMSWe-rendelet 6. cikkének (1) bekezdéséből, 8. cikkének (5) bekezdéséből, 12. cikkének (4) bekezdéséből, 13. cikkének (2) bekezdéséből és 17. cikkének (3) bekezdéséből eredő rendelkezések.

([7]) Az *interfész és funkciók ellenőrzési dokumentuma* (IFCD) és a *SafeSeaNet XML üzenetküldési referencia-útmutató* módosításait a magas szintű irányítócsoport hagyja jóvá a 2002/59/EK irányelv III. mellékletének 2.2. pontjában meghatározott feladatokkal összhangban.

Az EMSWe és az uniós tengeri információcsere-rendszer (SafeSeaNet) közötti folyamatos összeköttetés és interoperabilitás biztosítása érdekében a Bizottság együtt fog működni a tengerészeti digitális információs rendszer és szolgáltatások irányításával foglalkozó magas szintű irányítócsoporttal (HLSG).

A Bizottság emellett biztosítja, hogy az iparági szövetségek megfigyelőként részt vegyenek a szakértői csoportokban.

5. ***A közös alkotóelemek és szolgáltatások kifejlesztésének és tesztelésének ütemterve***

Nyilatkozattételi interfészmodul (RIM)

A Bizottság **2022 augusztusában** a tagállamokkal szoros együttműködésben kiadta az alapvetően a rendszerek közötti kommunikációt szolgáló **nyilatkozattételi interfészmodul** első verzióját mint minimálisan életképes terméket (a kezdeti tesztelés céljára).

A nyilatkozattételi interfészmodul újabb verziói a 2023-ban még elfogadásra váró RIM-előírásokat tartalmazó jogi aktusnak való teljes körű megfelelést biztosító egyéb funkciókkal egészülnek ki. A nemzeti egyablakos tengerügyi ügyintézési rendszerükbe való integráláshoz szükséges valamennyi dokumentációt megküldik a tagállamoknak, beleértve a nyilatkozattételi interfészmodul különböző verzióira vonatkozó RIM verzióstratégiát is.

A nyilatkozattételi interfészmodul stabil változatának kiadását követően a tagállamoknak **integrálniuk** azt a nemzeti egyablakos tengerügyi ügyintézési rendszerükbe. E célból a Bizottságnak és a tagállamoknak **technikai vizsgálatokat** kell végezniük a nyilatkozattételi interfészmodul működésének ellenőrzésére. A tagállamoknak vizsgálniuk kell az iparági rendszerek nyilatkozattételi interfészmodullal való összekapcsolását annak biztosítása érdekében, hogy saját nemzeti egyablakos tengerügyi ügyintézési rendszerükben a nyilatkozattételi interfészmodulon keresztül teljesíteni tudják nyilatkozattételi kötelezettségeket.

A tagállamoknak a kapcsolódó információk cseréje érdekében más érintett hatóságok és a Bizottság rendszereivel való összekapcsolást is tesztelniük kell, továbbá el kell végezniük a szükséges integrációt. A Bizottság megfelelő támogatást nyújt a nemzeti koordinátoroknak a nyilatkozattételi interfészmodul létrehozása és kialakítása során, és minden tagállammal elvégzi a szükséges megfelelőségi és átvételi vizsgálatokat. A nyilatkozattételi interfészmodul nemzeti egyablakos tengerügyi ügyintézési rendszerekbe történő technikai integrálása és a kapcsolódó vizsgálatok várhatóan 2024 első negyedévétől kezdődően **18 hónapon** át tartanak, beleértve a nyilatkozattevőkkel végzett vizsgálatokat is.

Az EMSWe felhasználói regisztrációs és hozzáférés-kezelő rendszere (URAM)

A Bizottság közös felhasználói regisztrációs és hozzáférés-kezelő rendszert hoz létre és tesz elérhetővé. Ez várhatóan megkönnyíti a nyilatkozattételi interfészmodulhoz csatlakozó bejelentők (nyilatkozattevők és adatszolgáltatók) hitelesítését. A nemzeti egyablakos tengerügyi ügyintézési rendszerekhez grafikus felhasználói felületeiken keresztül hozzáférni kívánó nyilatkozattevők határokon átnyúló hitelesítését illetően a Bizottság fontolóra veszi a meglévő eIDAS-keret ([8]) alkalmazását.

A felhasználói regisztrációs és a hozzáférés-kezelő rendszerre vonatkozó előírásokat a nyilatkozattételi interfészmodulra vonatkozó előírásokkal együtt fogják elfogadni. A szóban forgó előírásoknak megfelelő URAM-szolgáltatásokat a tervek szerint a nyilatkozattételi interfészmodul stabil verziójával (2023) egyidejűleg fejlesztik ki és készítik el. Ez lehetővé teszi a nemzeti egyablakos tengerügyi ügyintézési rendszer nyilatkozattételi interfészmodulja és az URAM-szolgáltatások közötti kapcsolatok és interakciók teljes vizsgálati ciklusának elvégzését és integrálását.

Egységes címkiosztó szolgáltatás (CAS)

Az egységes címkiosztó szolgáltatásra vonatkozó, az EMSWe-rendelet 13. cikkének (2) bekezdésében rögzített előírásokat a tervek szerint 2024 harmadik negyedévéig fogadják el. Az előírások kidolgozása a szakértői csoportokkal a tervek szerint 2023-ban kezdődik meg. E szolgáltatás kidolgozása várhatóan a nyilatkozattételi interfészmodul kidolgozása után kezdődik meg, és a rendelet alkalmazásának időpontja előtt kell befejezni. Az előírások elfogadását követően a Bizottság meghatározza az egységes címkiosztó szolgáltatás általános nyilatkozattételi környezetbe való integrálásának ütemezését.

([8]) https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2014/910/oj

Adatbázisok

Az EMSWe-hajóadatbázisra, a közös helynévadatbázisra és a veszélyes anyagok közös adatbázisára vonatkozó előírásokat az (EU) 2023/204 végrehajtási rendeletben fogadták el. A Bizottság az EMSA-val szoros együttműködésben dolgozik az EMSWe-hajóadatbázis, a közös helynévadatbázis és a veszélyes anyagok közös adatbázisa fejlesztésén. Ezen adatbázisok technikai megvalósítása magában foglalja az egyes adatbázisokra vonatkozó referencia-adatkészlettel és rendszerinterfész-útmutatókkal (SIG) kapcsolatos munkát, amelyet a technikai fejlesztés és a tagállamokkal való integráció követ. Ezt a három adatbázist várhatóan 2024 második felében fogják kifejleszteni és tagállami vizsgálatokra előkészíteni.

A hajóhigiéniai adatbázist illetően a végrehajtást az előírásoknak az EMSWe-rendelet 17. cikkének (3) bekezdésében előírtak szerinti meghatározását követően, a végrehajtás egy későbbi szakaszában fogják megtervezni.

Részletes ütemterv

Közös alkotóelemek és szolgáltatások	Alapforgatókönyv								
	2023			2024				2025	
	2. negyedév	3. negyedév	4. negyedév	1. negyedév	2. negyedév	3. negyedév	4. negyedév	1. negyedév	2. negyedév
Nyilatkozattételi interfészmodul (RIM)									
RIM kiadása a bejelentő hitelesítésével									
MIG alakiságüzenetek									
MIG válaszüzenetek									
RIM kiadása szintaxisellenőrzéssel ([9])									
Tagállami integráció és vizsgálatok ([10])									
URAM									
Felhasználói útmutatók az URAM-szolgáltatásokhoz									
URAM rendszerek közötti (S2S) ellenőrző szolgáltatás									
Bejelentők központi nyilvántartása									
Átállás nyilatkozattételi interfészmodulra és integráció a tagállamokkal[7]									
Egységes címkiosztó szolgáltatás (CAS)									
Előírások kidolgozása									
Fejlesztés és tesztelés (integráció a nyilatkozattételi interfészmodulba)									
EMSWe-hajóadatbázis (ESD)									
Referencia-adatkészlet és SIG									
Központi adatbázis-fejlesztés									
Integráció a tagállami rendszerekkel									
Üzembe helyezési vizsgálatok									
Közös helynévadatbázis (CLD)									
Referencia-adatkészlet és SIG									
Központi adatbázis-fejlesztés									

([9]) A RIM-előírásoknak teljes mértékben megfelelően kifejlesztett RIM.

([10]) Az URAM központi szolgáltatásai csak a tagállamok nyilatkozattételi interfészmoduljával való integráció során végzett átvételi vizsgálatok során állnak majd rendelkezésre.

Közös alkotóelemek és szolgáltatások		Alapforgatókönyv								
		2023			2024				2025	
		2. negyedév	3. negyedév	4. negyedév	1. negyedév	2. negyedév	3. negyedév	4. negyedév	1. negyedév	2. negyedév
Integráció a tagállami rendszerekkel										
	Üzembe helyezési vizsgálatok									
Veszélyes anyagok közös adatbázisa (CHD)										
Referencia-adatkészlet és SIG										
Központi adatbázis-fejlesztés										
Integráció a tagállami rendszerekkel										
	Üzembe helyezési vizsgálatok									
Hajóhigiéniai adatbázis (SSD) ([11])										
Előírások kidolgozása										

6. ***A rendelet alkalmazása***

A rendelet alkalmazásának kezdőnapjától a nyilatkozattételi kötelezettségek teljesítéséhez szükséges összes információt az EMSWe-adatkészlet segítségével és azzal összhangban fogják biztosítani. A 2025. augusztus 15-től kezdődő első 12 hónapban minden tagállam információs szolgálat rendelkezésre állását, valamint online támogató webhelyet biztosít a nemzeti egyablakos tengerügyi ügyintézési rendszeréhez, amely az (EU) 2023/204 végrehajtási rendelet III. mellékletében meghatározott struktúrát követi.

A nemzeti szintű végrehajtás, beleértve a vizsgálatokat is, összességében várhatóan legalább 18 hónapig tart. A RIM-verziók és az URAM-szolgáltatások 2023 végére tervezett kiadását követően a tagállamok és az iparág megkezdhetik a végrehajtás és a megfelelő tesztelés rájuk eső részét. Ez az átmeneti időszak – beleértve a más hatóságokkal és az iparággal végzett megfelelőségi vizsgálatokat is – várhatóan 2024-ben és 2025-ben is folytatódni fog, és a központi szolgáltatások csak ezt követően lépnek majd működésbe.

Mindazonáltal a Bizottság a tagállamokkal szoros együttműködésben továbbra is figyelemmel kíséri a végrehajtás állását és az elért eredményeket. Adott esetben 2024 elején újraértékeli a terv megvalósíthatóságát, és javaslatokat terjeszt elő az esetleges késedelmek kezelésére.

([11]) A következő lépésekről később születik döntés.